

ПРЕС КЛИПИНГ

13. април 2020.

НАСЛОВИ

Мере ће само вештачки смањити стопу незапослености (str.3)

Запослено још 2.500 здравствених радника(str.4)

Privreda se od danas prijavljuje za državnu pomoć(str.5)

Fijat traži još 40 dana prinudnog odmora za radnike(str.7)

Nezavisnost: Napšenje radnika Jure težak udarac za sindikalni pokret(str.8)

Sindikat: Napšenje radnika u "Juri" znak da je država stala iza krupnog kapitala(str.9)

Синдикат "Слободе" саопштава: Потресени смо смрћу нашег Драгана Јекића (1965) (str.9)

Мере ће само вештачки смањити стопу незапослености

На званични пораст броја оних који су без посла утицаће и повратак огромног броја грађана, од којих већина неће имати где да се врати кад криза престане, али и страни инвеститори, који чекају разрешење проблема у матичној земљи

Аутор: Марија Бракочевић

Експлозија незапослености – то је опис којем ових дана прибегава немали број стручњака док коментарише све лошију привредну ситуацију због ширења ковида 19, посебно зато што се процењује да ће баш због тога у свету бити отпуштено и до 225 милиона људи.

Ипак, у Србији су прогнозе нешто оптимистичније. Александар Вучић, председник Србије, уверен је да ће применом нових економских мера бити избегнуто масовно отпуштање радника у земљи. Недавно је казао да очекује да по завршетку кризе изазване вирусом корона стопа незапослености неће бити виша него што је просечна стопа незапослености у земљама Европске уније. Додао је и да ће нам бити „за нијансу лакше него у другим земљама”.

Економисти сматрају да је нови пакет мера привреди одлично дизајниран, поготово онај део који се односи на исплату три минималца, одлагања плаћања пореза и доприноса... Али, како истиче Љубодраг Савић, професор са Економског факултета у Београду, ако привредници не успеју у року од та три месеца да поврате свој бизнис, ништа им државна помоћ неће значити за даљи развој пошто њихов бизнис умногоме зависи и од глобалних кретања, чији су ланци већ покидани.

– Ако стопу незапослености будемо мерили у првих месец или два, она ће, могуће је, бити нижа, јер ће нове економске мере само вештачки зауставити раст незапослености у прво време. Предузећа ће то искористити да би само узела ваздух и остала изнад површине воде, пре него да би променила начин пословања и размислила шта морају даље да чине. Питање је и шта ће се у нашој привреди дешавати после истека та три месеца. Не делим оптимизам неких колега, него очекујем да ћемо се начекати када је раст БДП-а у питању, што ће бити један од разлога и за раст незапослености – објашњава Савић.

Други разлог за повећање стопе незапослености Савић види у повратку око 400.000 људи који су у земљама у окружењу донедавно радили најједноставније послове.

– Сви ти људи знају да Европу и свет чека један тежак период у којем ће бити од 40 до 225 милиона отпуштених људи. Један број наших грађана успеће да се врати одакле је дошао, али је моја процена да већина ипак неће то моћи да уради, бар не чим престане епидемија. Због тога ће се окренути нашем бироу рада, а то су, између осталог, управо они грађани који су помогли да у Србији опадне стопа незапослености када су својевремено отишли ван граница земље да раде – подсећа Савић.

Један од не мање важних разлога који ће утицати на повећање незапослености у Србији јесу и страни инвеститори, досад виђени као генератор раста запослености.

– Примера ради, у компанији „Лир” у Србији радници у овом тренутку не раде, већ су на одмору из 2019, а после тога послодавац планира да им изда одмор и за текућу годину. Поставља се питање када ће почети да раде. Одговор је једноставан: кад почне да ради немачка привреда, а то се још не зна – истиче Савић.

Због свега тога, професор Економског факултета сматра да се економска криза код нас превише потцењује.

– Већина мисли да ће све ово да прође ако се само мало притајимо, али би ипак требало да се зна да ће многи привредници у том међувремену престати да постоје, поготово мала и средња предузећа која живе од месеца до месеца, јер су њихове резерве мале. Тако ће се заправо створити ланчана реакција, јер од неке мање фирме зависи нека друга која узима на пример робу од њих... А све те фирме нису „Фијат” који себи може да дозволи луксуз да не ради пола године – закључује Љубодраг Савић.

Запослено још 2.500 здравствених радника

Министар здравља Златибор Лончар изјавио је вечерас да струка све време у Србији даје препоруке и упутства на основу којих се доносе мере током пандемије коронавируса, додајући да је у последње две недеље запослено више од 2.500 младих лекара.

„Када добијете те препоруке, морате да организујете здравствени систем да то одради. То је део који морам да урадим ја”, рекао је Лончар за ТВ Прва.

Он је рекао да здравствени систем мора да функционише на два фронта - један је са онима који су заражени коронавирусом, а други су сви остали пацијенти.

„Имамо болнице које морају да раде за хитна стања, јер су људима угрожени животи, зато ја нисам могао да се појављујем (у медијима), јер нисам стигао”, рекао је Лончар, који је навео да ради на Ургентном центру.

На питање коме да се обратe пацијенти којима је у Београду потребна помоћ у хитним случајевима, када није реч о коронавирусу, Лончар је рекао да су то Ургентни центар, Бежанијска болница и ВМА.

Он је истакао да се сада види да су неистините тврдње да је здравствени систем у Србији лош, преноси Танјуг.

Како је казао, Србија на располагању има 20.000 лекара и око 60.000 медицинских сестара.

„Ја мислим да се сад најбоље види, нажалост смо морали да дођемо у овакву ситуацију, да би се видело какав је наш здравствени систем и колико су стручни наши људи и кад дођете у овакву ситуацију видите да се они боре за сваки живот грађана Србије”, рекао је Лончар и подсетио да медицински радници морају да носе посебну опрему у којој није лако радити.

Лончар је казао да је у последње две недеље запослено преко 2.500 лекара и медицинских сестара.

„То су деца која су наша будућност. Деца која су била на специјализацији, људи који су били на уговорима на одређено време. Позвали смо све преко Националне службе за запошљавање”, рекао је Лончар.

Имамо 423 здравствена радника заражена короном

Министар здравља Златибор Лончар изјавио је вечерас да су у Србији 423 здравствена радника позитивна на корона вирус.

„Ради се смањеним капацитетом, јер део запослених није у могућности да ради. Ми имамо око 20 одсто радника који су заражени, заправо 423 здравствена радника су позитивна”, рекао је Лончар за ТВ Прва.

Он је рекао да је важно да се Институт на Дедињу оспособи за рад што пре, додајући да су епидемиолози ушли у ту болницу, одрадили све мере које су неопходне, преноси Танјуг.

„Имате два избора, да затворите болницу или да у најкраћем могућем року реорганизујете све то и урадите дезинфекцију. Ми смо се определили за овај други. Да би омогућили да болница ради, да можемо да спасавамо људске животе”, казао је Лончар.

Privreda se od danas prijavljuje za državnu pomoć

Piše: Miloš Obradović

Od danas privrednici mogu da se prijave za odlaganje plaćanja poreza i doprinosa na zarade za april, maj i jun, odnosno maj, jun i jul (ako su već isplatili martovske plate) pošto je u petak Vlada Srbije usvojila Uredbu kojom su najavljene mere stupile na snagu, ukoliko od 15. marta do prošlog petka nisu smanjili broj zaposlenih za više od 10 odsto.

Oslobođenje se odnosi i na samozaposlene, preduzetnike paušalce i poljoprivrednike. Uredbom se reguliše i odlaganje uplate akontacije za porez na dobit za 2020. godinu do konačnih rešenja za ovaj porez, kao i oslobađanje od PDV-a za donacije RFZO-u i zdravstvenim ustanovama.

Pravo na odlaganje poreza nemaju finansijske institucije, banke, osiguranja, lizing kuće i platne institucije. Odloženi porez će se naplaćivati od 4. januara sledeće godine u 24 mesečne rate. Ministar finansija Siniša Mali rekao je da se pri popunjavanju poreske prijave, kao dan početka plaćanja poreza stavi taj datum.

„Želeli smo da vam maksimalno pojednostavimo, jer je privreda to od nas i tražila. Samim tim, prijavljujete se automatski i za novčanu pomoć u iznosu od 30.000 dinara“, objasnio je ministar.

Ova uredba reguliše i isplatu minimalnih zarada za preduzetnike, paušalce, preduzetnike poljoprivrednike i zaposlene u mikro, malim i srednjim preduzećima koje će država isplatiti u maju, junu i julu. Po pola minimalca dobiće zaposleni u velikim preduzećima koji su dobili rešenje o prekidu rada (što nije isto kao i otkaz).

Preduzeća i preduzetnici moraće da otvore posebne namenske račune na koji će ova sredstva biti isplaćivana. Uredba predviđa i kontrolu i sankcije za preduzeća koja su otpustila više od 10 odsto radnika a prijavila se za pomoć.

Naime, moraće da isplate sve poreze i doprinose koji su im odloženi uz zakonsku zateznu kamatu, uz kaznu od 30 do 70 odsto primljenih direktnih davanja, a ne manje od 500.000 dinara za pravno lice, odnosno 100.000 dinara za preduzetnika.

Na kraju, samo u jednoj rečenici se kaže da će nakon okončanja vanrednog stanja svim punoletnim građanima Srbije biti uplaćeno 100 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Većina mera vlade koje su manje-više poznate već dve nedelje zahvaljujući javnim istupima funkcionera pozdravljene su (uz rezervu zbog sporosti u njihovoj primeni) od strane privrede i ekonomista i uglavnom su već primenjene u drugim zemljama. Sve, osim isplate po 100 evra.

Svi sagovornici Danasa poslednje dve nedelje od kada su javnosti predstavljene mere bez ostatka su primetili da nije trebalo svim punoletnim građanima deliti po 100 evra i to polazeći od sebe. Profesori, ekonomisti, bankari, privrednici smatraju da nema logike da oni dobiju direktnu pomoć države dok stotine hiljada ljudi žive na ivici siromaštva, primaju minimalne zarade ili će u krizi ostati bez posla.

Pravo objašnjenje zašto se ograničena sredstva iz budžeta, a videćemo da ih u stvari i nema već da će se država zaduživati, dele ovako šakom i kapom, a ne pomažu ciljano najugroženiji nismo zapravo ni dobili. Ministar finansija Siniša Mali meru objašnjava rečima „da su hteli da svi građani oseće snagu države“, a predsednik Srbije Aleksandar Vučić je u emisiji na RTS-u rekao da „ne možemo ovima što su mnogo bogati da ne damo novac“.

Fiskalni savet se u svojoj oceni mera podrške privredi koja je u velikoj meri pozitivna, osvrnuo i na ovih 100 evra koji će koštati budžet oko 70 milijardi dinara ili nešto više od pola milijarde evra.

Osim što je nepoznato ko će zapravo sve dobiti novac, da li državljani Srbije uključujući i one koji žive u inostranstvu ili rezidenti Srbije uključujući strance koji imaju prebivalište u Srbiji, u Fiskalnom savetu tvrde da predlagajući ove mere nisu potrudili da objasne ekonomski ili socijalni rezon.

„U javnim nastupima mogli smo čuti nekoliko rečenica o tome da će isplata 100 evra pogurati privredni rast ili da su svi građani Srbije zaslužili da dobiju određenu kompenzaciju za krizu. Pri tome, implicitno je zapravo priznato da mera nije antikrizna, jer je rečeno da će isplata 100 evra uslediti nakon završetka pandemije. Zašto se mera onda sada planira i svrstava u paket mera protiv ekonomskih posledica pandemije?“, pitaju se u Fiskalnom savetu i nedvosmisleno tvrde da isplata 100 evra po stanovniku nije mera koja podstiče privredni rast niti je mera socijalne zaštite.

Efeka na privredni rast neće imati, jer trenutni problem nije nedostatak novca kod građana, već nemogućnost da se proizvodi zbog zastoja u nabavci sirovina i nemogućnosti radnika da dolaze na posao. Na strani tražnje problem je u tome što građani fizički ne mogu da odu u kupovinu, a ne zato što nemaju dovoljno para. Takođe, u krizama ljudi se odriču luksuznijih proizvoda, a okreću se egzistencijalnim potrebama.

U analizi Fiskalnog saveta navodi se da u međunarodnoj praksi gotovo da ne postoje primeri isplata svim građanima i to bez ikakve selekcije, već se uglavnom pomoć isplaćuje najugroženijima.

„Jedan od sličnih primera su SAD, gde će jednokratno biti isplaćeno po 1.200 dolara svim građanima koji zarađuju do 75.000 dolara godišnje (plus 500 dodatnih dolara po detetu), uz postepeno smanjivanje iznosa za građane s godišnjim prihodom do 99.000 dolara. Najveći broj zemalja nastoji da direktnu pomoć usmeri ka najugroženijim delovima populacije – nezaposlenima, samozaposlenima koji ostanu bez primanja tokom vanrednog stanja, roditeljima koji zbog zatvaranja škola moraju da ostanu kod kuće s decom, ponegde penzionerima“, ocenjuju u Savetu uz napomenu da će znatan deo tih para otići na uveznu robu, širenje deficita i pritisak na devizni kurs.

Ni kao socijalna mera ovo nema mnogo smisla, jer bi onda trebalo da bude podeljena najugroženijima i onima koji su najteže pogođeni krizom.

S druge strane, ovo je jedna od najskupljih mera za budžet i koštaće oko 70 milijardi dinara, odnosno 1,3 odsto BDP-a.

I Peter Tabak, ekonomista EBRD-a, u analizi uticaja korona virusa na ekonomski rast regiona ocenio je da će ova mera podstaći potrošnju, ali samo kratkoročno.

Kori Udovički, osnivačica Centra za visoke ekonomske studije (CEVES) i bivša ministarka u Vladi Aleksandra Vučića, u svojoj analizi ocenila je da „mera koja se trenutno zove „fiskalni podsticaj“, prema kojoj se isplaćuje subvencija građanima neće imati nikakav podsticajni efekat još dugo, dok se ne osmisli način na koji će se takva isplata učiniti. Kad bude imala efekat, on će biti mali jer plaćanje imućnijim domaćinstvima, osim što je nepravedno, nema efekta. Biće ušteđen, ili u dobroj meri potrošen na uveznu robu“, napominje ona.

Goran Radosavljević, profesor na FEFA i potpredsednik SDS, ističe da je to mnogo novca za jednu populističku meru koji neće ispuniti funkciju, a to je pomoć najugroženijima.

„Bolje da su za oko 100.000 domaćinstava koja primaju socijalnu pomoć dali po 200 evra. To bi iznosilo oko 20 miliona evra, em bi manje koštalo em bi više pomogli onima kojima pomoć treba“, napominje Radosavljević.

Ko uzme kredit, ne sme da deli otkaze

Ministar finansija Siniša Mali najavio je da će danas biti objavljen i poziv Fonda za razvoj za pomoć privrednicima u održavanju likvidnosti, a do četvrtka naredne nedelje biće završen i pravni okvir za garantnu šemu za kredite privredi, odnosno preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećima.

„Vrednost kredita koji će biti plasirani na taj način je dve milijarde evra, i to je novac za koji će država garantovati. Novac će im biti na raspolaganju u aprilu“, kaže Mali i dodaje da će do četvrtka naredne nedelje biti gotova i uredba koja se odnosi na poljoprivrednike.

Mali je rekao i da će prvi minimalac poslodavcima biti uplaćen u prvih 10 dana maja. Ovaj novac mogu da dobiju i preduzetnici koji su registrovali privremeni prestanak obavljanja delatnosti najranije na dan 15.03.2020. godine, rekao je Mali, dodavši da je to bilo jedno od najčešćih pitanja.

Mali je dodao i da će donacije uplaćene državi, recimo RFZO-u ili Ministarstvu zdravlja biti oslobođene PDV-a. On je odbacio i mogućnost da građani 100 evra dobiju u vaučerima, „već isključivo u novcu“.

„Krediti za održavanje tekuće likvidnosti i nabavku obrtnih sredstava odobravaće se na rok otplate do 36 meseci, na grejs period do 12 meseci, po kamatnoj stopi od jedan odsto godišnje“, kaže ministar. Minimalni iznos kredita koji mogu podići privredna društva je 1.000.000 dinara, a preduzetnici i zadruge 200.000 dinara. Maksimalan iznos kredita za preduzetnike i mikro pravna lica je do 10.000.000 dinara, za mala pravna lica do 40.000.000 dinara, a za srednja pravna lica do 120.000.000 dinara. Ko uzme kredit, neće smeti da smanji broj zaposlenih za više od 10 odsto do kraja otplate.

Fijat traži još 40 dana prinudnog odmora za radnike

Piše: Z.Radovanović

Menadžment kompanije Fijat Krajsler automobili Srbija upravo je, saznaje naš list, od Vlade Srbije zatražio saglasnost za dodatnih 40, uz zakonom već predviđenih 45 dana plaćenog odustva za zaposlene tokom jedne godine, a koji su, zbog epidemije COVID 19, od sredine prošlog meseca izvan fabričkih hala.

Podsetimo da je Fijat Krajsler prošle godine, zbog pada plasmana “Fijata 500L” i na evropskim tržištima, od Vlade Srbije tražio i dobio saglasnost za dodatnih 87 dana plaćenog odustva, koje se zaposlenima u toj kompaniji plaća sa 65 odsto od prosečne plate u minulih godinu dana.

Radnicima Fijat plastika koji posluje u sastavu FCA Srbija plaćeno odustvo plaća se sa 60 posto od prosečne zarade.

Zbog vanrednog stanja, saglasnost Fijatovih sindikalnih organizacija na zahtev da se kompaniji odobri dodatnih 40 neradnih dana, nije tražena, niti je potrebna.

Tih 87 dana dodatnog prinudnog odmora lane je u kragujevačkom Fijat Krajsleru iskorišćeno u potpunosti, a da li će tako biti i sa upravo zatraženih 40 dana, ostaje da se vidi.

Predstavnici zaposlenih u Fijatu smatraju da je naknadno plaćeno odsustvo ove godine, za koje nemaju dileme da će biti i odobreno, traženo zarad svake eventualnosti, pošto se ne zna do kada će pandemija COVID 19 da traje, i koja je posebno pogodila sever Italije, usled čega je snabdevanje pozicijama iz italijanskih (i kineskih) fabrika za ugradnju u “500L” već sedmicama obustavljeno.

Nastavak proizvodnje u Kragujevcu otuda uveliko zavisi ne samo od smirivanja epidemije uzrokovane virusom korona u Srbiji, već i u Italiji, ali i u ostalim svetskim i evropskim državama, pre svega, u Španiji i Francuskoj koje su, sa Italijom, glavna tržišta za plasman modela “500L”.

Podsetimo da je Krizni štab kompanije Fijat Krajsler automobili Srbija, zbog epidemije COVID 19, pre desetak dana po drugi put produžio plaćeno odustvo zaposlenima, i to do 20. aprila, računajući i uskršnje praznike.

Nakon toga, zaposleni u kragujevačkom Fijat Krajsleru će, prema nalogu fabričkog menadžmenta, morati da iskoriste preostali deo godišnjeg odmora od po nekoliko dana, te je sasvim izvesno da proizvodne i montažne trake u FCA Srbija do kraja ovog meseca neće da budu pokrenute.

Moguće je da proizvodnja modela “500L” u Kragujevcu ponovo bude pokrenuta 5. maja, ali je, smatraju predstavnici zaposlenih, izvesnije da će to da se desi sredinom narednog meseca, ukoliko okolnosti i razvoj situacije sa epidemijom COVID 19 ne samo u Srbiji, nego i u Italiji to bude omogućio.

Proizvodnja "Fijata 500L", zbog epidemije COVID 19, najpre bila zaustavljena na dve nedelje, od 16. do 27. marta, posle čega je prinudni odmor zaposlenima po prvi put produžen do 3. aprila.

U Kragujevcu, zbog epidemije COVID 19, ne rade ni glavni dobavljači FCA Srbija.

Firma Fijat plastik, koja posluje u sastavu FCAS rbija, proizvodnju je obustavila kad i fabrika automobila.

Dva pogona američkog ADIENTA, za proizvodnju sedišta, instrument tabli i drugih delova, proizvodni proces su, zbog obaveza prema Mercedesu, zaustavile nešto docnije, ali već duže ne rade.

Kragujevačka fabrika italijanskog SIDŽITA, najvećeg Fijatovog dobavljača delovima od plastike, takodje ne radi iako deo svoje proizvodnje isporučuje i drugim automobilskim kompanijama, medju kojima i čuvenom proizvojaču sportskih i luksusznih automobila – nemačkom Porše.

U kragujevačkoj automobilskoj industriji još uvek, koliko je javnosti poznato, radi samo fabrika "bratske" kineske kompanije Yan Feng, a u Šumadiji južnookorejska Yura korporacija u Rači Kragujevačkoj.

Nezavisnost: Hapšenje radnika Jure težak udarac za sindikalni pokret

Hapšenje radnika Jurine fabrike u Rači pokazuje da je država ponovo puta stala iza interesa krupnog kapitala i kompanije koja godinama krši radnička i sindikalna prava, ocenjuje Granski sindikat industrije, energije i rudarstva "Nezavisnost".

"U jeku najžešće borbe protiv pošasti korona virusa, borbe za zaštitu zdravlja svakog radnika, za očuvanje radnih mesta i za poštovanje radničkih i ljudskih prava za vreme trajanja vanrednog stanja, hapšenje radnika Jura Korporacija u fabrici u Rači, bez obrazloženja razloga hapšenja, predstavlja težak udarac za radnički i sindikalni pokret u Srbiji i pokazuje da je država i ovoga puta stala iza interesa krupnog kapitala i kompanije koja godinama krši radnička i sindikalna prava", navodi se u saopštenju tog sindikata.

Granski sindikat industrije, energije i rudarstva zahteva od ministra policije i potpredsednika Vlade Nebojše Stefanovića i ministra za rad Zorana Đorđevića da se hitno obrate javnosti Srbije i da iznesu razloge za hapšenje radnika korporacije Jura.

Zahtev je sindikata i da se zakaže hitna sednica Socijalno-ekonomskog saveta Srbije na kojoj bi se raspravljalo o kršenju radničkih i sindikalnih prava u toku trajanja vanrednog stanja i borbe protiv teških posledica korona virusa.

Savet bi trebalo vanredno da raspravlja i o početku realizacije paketa mera podrške privredi i zaposlenima u toku trajanja pandemije COVID 19, navodi se u saopštenju Granskog sindikata industrije, energije i rudarstva "Nezavisnost".

Sindikat: Hapšenje radnika u "Juri" znak da je država stala iza krupnog kapitala

AUTOR:

Beta

Izvor: N1

Hapšenje radnika fabrike "Jura" u Rači pokazuje da je država ponovo stala iza interesa krupnog kapitala i kompanije koja godinama krši radnička i sindikalna prava, ocenjuje Granski sindikat industrije, energije i rudarstva "Nezavisnost".

Granski sindikat je, kako se navodi u saopštenju, zatražio od ministra policije i potpredsednika Vlade Nebojše Stefanovića i ministra za rad Zorana Đorđevića da se "hitno obrate javnosti Srbije i da iznesu razloge za hapšenje radnika korporacije "Jura".

Sindikat zahteva i da se zakaže hitna sednica Socijalno-ekonomskog saveta Srbije na kojoj bi se raspravljalo o kršenju radničkih i sindikalnih prava u toku trajanja vanrednog stanja i borbe protiv teških posledica koronavirusa.

"Savet bi trebalo vanredno da raspravlja i o početku realizacije paketa mera podrške privredi i zaposlenima u toku trajanja pandemije Covid-19", navodi se u saopštenju Granskog sindikata industrije, energije i rudarstva "Nezavisnost".

GLAS ZAPADNE SRBIJE

Синдикат "Слободе" саопштава: Потресени смо смрћу нашег Драгана Јекића (1965)

Чачак - Градско веће Самосталног синдиката Чачка и Лучана саопштило је да је Драган Јекић (1965),

председник СС највеће фабрике у овом делу Србије, преминуо у Градској болници у Чачку, данас пре подне.

"Још незнамо кад ће уследити испраћај посмртних остатака, али све нас боли ова тужна вест. Кад прође ванредно стање, сигурно ћемо сазвати седницу сећања на нашег великог друга и брата" - казао је данас за Глас западне Србије Слободан Јелић, председник ССС за Чачак и Лучане и Јекићев пријатељ и друг из фабрике. Јекић је, иначе, био смештен у одговарајуће одељење Чачанске болнице и преминуо је борећи се за живот. Иначе, Драган Јекић остаће упамћен као синдикалац који се до смртног дана залагао за радничка права и представљао синдикат у једном од највећих војних предузећа у Србији. Сви они који га знају кажу, да се ради о сјајном и изузетном човеку.

ГЗС